

Naročnina

znaša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.

Posamezna številka 1 Din.

UREDNIŠTVO — UPRAVA:
pri g. Jos. Benko v M. Soboti.
telefon številka 8.

Štev. rač. poštne hran. 12.549

Izhaja vsako nedeljo.

MURSKA
KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasov

Na oglasni strani: cela stran 800
Din, pol strani 400 Din. — Cena
malim oglasom do 30 besed 15 Din,
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murski Soboti.

Rokopisi se ne vračajo.

VI. LETO

Murska Sobota, 25. aprila 1937.

ŠTEV. 17.

Naš kmet

Naša država ima na ozemlju 248.655 km² nad 15 milijon prebivalcev. Štiri petine naših državljanov, to je okrog 12 milijonov ljudi ali 80 odstotkov, živi nesporedno od poljedelstva. Ostanek pa tudi po večini črpa svoj dohodek iz kmetijstva. Uradniške plače, zaslužki trgovcev, svobodnih poklicev (zdravniki, odvetniki itd.) služinčad so v tesni in življenjski vezi z delom in zaslužkom našega kmeta. To so dejstva, ki dovolj jasno govore, da živimo pretežno od poljedelstva in da zavisi dohodek 95% našega prebivalstva, neposredno ali posredno, od poljedelstva in njegovega stanja. Ta tesna povezanost se pozna najbolj v dobah gospodarskega zastoja, ko začnejo temelji hirati in propadati. Nele kmet, tudi trgovec in odvetnik čutijo krizo, a tudi pri uradnikih potrka na vrata skrb in pomanjkanje. Vprašanje položaja kmeta se samo vrine v ospredje in zahteva radi svoje važnosti pažnjo celokupnega našega naroda in njegovega vodstva.

Nastopila je velika svetovna agrarna kriza. Njej je sledila splošna gospodarska kriza, ki je trajala skoro deset let. V tej dolgi in mračni dobi je zdrknil naš kmet vedno nižje, dokler ni obležal skoro brez sredstev na tleh. Val, ki je zajel vse poljedelske države, tudi nam ni prizanesel in vsi obupni napor, da bi se rešili pogubnih objemov, so bili zaman. Nizke cene žitu so prisilile manjša kmetijska gospodarstva, da odprodajo svojo živino in prenehajo nabavljati najpotrebnejše orodje. Ker pa kriza le ni ponehala, tudi to ni pomagalo. Kar je pri kmetiji najpotrebnejše, to mora biti. Tako so se na njih posestva zvalili veliki oderuški dolgovi. Ker so bili menično nesposobni, so jim bila vrata zaprta v narodno banko in druge solidne denarne zavode. Vrednost blaga, ki je bilo v prometu, je za časa krize padla. Največji padec so zaznamovali poljedelski pridelki. Tako je padla cena za rastlinske pridelke in živino za 1/2, za industrijske izdelke za 1/3, dočim se je vrednost denarja v istem razmerju dvignila. In posledice? Dolgovi z obrestmi, ki so

bili napravljeni v času, ko kmet še ni čutil udarce krize, so se samo po sebi, podvojili. K temu pa so prišle še razne dajatve, predvsem davki, (državni, banovinski in občinski) ki so bile baš v letih, ko je bila kriza na vrhuncu, najvišje. V taki stiskalnici je moral še tako dobro situiran kmet hirati. Te razmere so ga izčrpale in ga vrgle na pot, ki neizprosno pelje v pomanjkanje in ubožstvo.

O vsem tem je pred kratkim govoril neki gospodarski strokovnjak v Beogradu, ki je v svojem govoru podal dejanski stan kmetijstva v naši državi. Rekel je: Od skupnega kmetijskega prebivalstva ena petina nima več nobene svoje zemlje, ampak živi od dnine, službe, ali pa hodi na delo na tuja posestva. Dve tretjini samostojnih kmetijskih gospodarstev imata manj kot 3 hektarje orne zemlje, 70% ima manj kot 5 hektarjev zemlje. Število živine na teh gospodarstvih se je tako zmanjšalo, da se zemlja slabše orje in manj gnoji. Ugotovilo se je, da v vseh krajih naše države pol malih kmetijskih posestev nima popolne vprege ali sploh nima nobene vprežne živine, ampak si jo izposoja in to kasneje z delom ali žitom odplača. So tudi cele vasi, kjer polovica ali celo tretjina kmetov nima svojega pluga, niti ne lese-

nega, ampak si še to izposajajo ali pa z motiko obdelujejo svoje njive. Pri nas je še 300.000 lesenih plugov v rabi in sicer ne radi kulturne zaostalosti, ampak zaradi obubožanja malega kmeta. Posledica tega je, da daje zemlja vedno manjši donos. Tako so imela mnoga gospodarstva vsega 6—7 stotov pšenice na 1 ha dočim so imela še pred 10 leti 12 do 15 stotov. Skupni dohodek našega poljedelstva je upadel v poslednjih 10 letih za celo polovico. Če pa računamo, da se je prebivalstvo naše države v zadnjih letih pomnožilo za 3.000.000 duš, pa znaša ta padec celo dve tretjini. Prebivalstvo je naraščalo, donos žetve pa je padel, radi tega je ubožalo naše kmetijsko prebivalstvo. Tudi njegova prehrana se je skršila in posledice tega so velik odstotek obolelosti in velika umrljivost, tako pri odraslih, še bolj pa pri deci.

Vsa ta težka vprašanja čakajo končne rešitve. Kje je izhod? Da bi iskali v razvoju industrije odgovor, temu bi bilo napačno. Ostane še edin izhod: Vrnitev k zemlji. Znova se je treba oprijeti našega poljedelstva, ustvariti je treba ugodno kreditno politiko in z reformami dvigniti celokupno gospodarstvo, ki je nam vsem vir življenja, blagostanja in lepše bodočnosti.

Največji je proračun dunavske banovine, ki znaša 196 milijonov. Samo za en milijon nižji je proračun savske banovine. Najnižji je proračun zetske (39,1) vrbaske (32,2) in vardarske banovine (28,6 milijonov Din).

Turški ministrski predsednik Izmet Inenija in zunanji minister dr. Ruždij Aras sta pred dnevi uradno obiskala našo prestolnico, kjer sta bila sprejeta zelo svečano. Ob tej priliki sta imela z našimi državniki važne politične razgovore. Iz Beograda sta turška državnik odpotovala v Sarajevo in na Jadran.

Češkoslovaški časopisi vedo poročati, da so se razgovori med našim zunanjim ministrom in predsednikom vlade dr. Stojadinovićem ter turškimi državniki, ki so se te dni nudili v Beogradu, tikali možnosti vstopa Bolgarije v Balkansko zvezo. Kaj je na tem res, bo pokazala bližnja bodočnost.

Italjani se zelo zanimajo za naša tržišča in imajo v načrtu, da bi zgradili v naši državi velike tovarne avtomobilov. Italjanski listi zatrjujejo, da je bilo to vprašanje sproženo že lansko leto.

Predsednik madžarske vlade je glede Male antante podal sledečo izjavo: „Ustvariti je treba dobre odnošaje s sosednimi narodi. Od madžarske strani ni nobene ovire, ki bi se takšnemu zbliževanju zoper stavljalo. 16 let že išče Madžarska pot k pravemu miru. Ona nikogar ne sovraži. To velja predvsem za države Male antante.“

Bolgarski časopisi poročajo, da je jugoslovenska vlada dala nalog, da se ob bolgarski meji odstranijo žične pregraje in „španski jezdec“, ki so bili svojčas postavljeni radi podvigov macedonskih revolucionarjev. Listi pozdravljajo te ukrepe kot vidno znamenjeboljšanje odnošajev med obema bratskima in zavezniškima državama.

Neki dunajski časopis piše, da je naša prestolnica Beograd postala za Evropo „politična božja pot“.

Jugoslavija posreduje ... Četrtil diplomatski obisk v Beogradu je dal naši državi, ki se v svoji zunanji politiki tako spretno in samostojno uveljavlja, novo nalogo posredovanja. Njeno posredovanje velja po eni strani zvezam med državami Balkanskega sporazuma, po drugi strani pa bodočemu političnemu sporazumu med Turčijo in Bolgarijo ter med Turčijo in Italijo.

POLITIKA

Trije poslanci, ki so bili izvoljeni na listi dr. Mačka, so prišli že pred meseci v narodno skupščino. Takrat se je govorilo, da bodo izključeni iz stranke. To se pa dosedaj še ni zgodilo in nekateri to smatrajo za znak, da bodo še tudi drugi poslanci iz združene opozicije prišli na delo v parlament.

Prilike v pokrajinah, kjer živijo v večini Hrvati, se urejujejo in postajajo normalne. Ako se pokaže malo več dobre volje tudi na hrvatski strani, lahko pride do popolnega sodelovanja. Tako je rekel na nekem shodu minister Cvetković.

Med zagrebškimi visokošolci je prišlo do krvavega spopada. Najprej so se sporekli, potem pa se je razvil pretep, kjer so študentje rabili palice in nože. Več dijakov je bilo ranjenih, eden pa je mrtev obležal na bojišču. Policija je aretirala nekaj dijakov.

Po kratkem bolehanju je podlegel pljučnici večkratni minister in ministerski predsednik dr. Milan Srskić. Star je bil že 57 let. Pokojnik je bil ugleden politik, ki je v veliki meri odločilno sodeloval pri izgrajevanju Jugoslavije. Pokopan je bil na državne stroške ob navzočnosti krajevca z istopnika.

V Rusiji so aretirali znanega hrvatskega komuniste Cesareca, ki je tamkaj predstavljal jugoslovanste komuniste. Slična usoda je doletela tudi druge jugoslovenske komuniste, ki so odšli pred časom v Rusijo. Obdolženi so zveze s Trockisti in rovarjenja proti sedanjemu Stalinovemu režimu.

Kmetijsko ministrstvo je dovolilo kredit 110.000 Din dravski banovini za odkup plemenske živine na sejnih v tej banovini.

Proračuni vseh devetih banovin znašajo skupaj 770 milijonov dinarjev.

V Nemčiji je dobilo delo z nastopom spomladanske stavbne sezone 366.000 brezposelnih.

Sovjetska vlada je odstavila ljudskega komisarja za žito Kalmanoviča. Možakar je goljufal kjer se je le dalo in je na ta način zelo oškodoval državo.

V Indiji se še vedno širijo upori. Upore vodi fakir Ipij. Sovražnost proti Angležem je zavzela že velik obseg. Angleška vlada pa hoče zatreti upor z vsemi razpoložljivimi sredstvi. Na upornike so poslali letala, tanke in strupene pline.

Nemci so pričeli trgovska pogajanja z uporniško špansko vlado. Španci bodo izvažali železo in baker,

Nemci pa jim bodo pošiljali industrijske izdelke.

Poveljnik španskih upornikov general Franco bo baje odstopil in prepustil to mesto nekemu generalu. Sam bo ostal le državni poglavar nove Španije.

Zadnje dni so bili pred Madridom strahoviti boji, ki pa kljub temu niso prinesli vidnejših uspehov ne vstašem, ne republikancem. Vladne čete so baje izgubile 12.000 mož. Pobitih je bilo 5.000, ostali pa so bili ujeti ali pa so izginili.

Voditelja madžarskih malih kmetov Eckhardta je pozval neki budimpeštanski sodnik na dvoboj, ker se je čutil razžaljenega radi nekega političnega govora.

venske besede, ki so za enkrat samo last prekmurskega ljudstva, s katerimi pa lahko obogati slovenski književni jezik ter postanejo tako last vsega slovenskega naroda. Župan g. Hartner se je zahvalil v imenu občine in šaljivo opravičil zaradi velikega biata. V imenu gimnazije je govoril ravnatelj g. ing. Zobec, v imenu Sokola in nacionalnih društev pa sodni svetnik g. dr. Šumenjak. Na koncu je pozdravil goste v imenu prekmurske kmetke mladine kmetki fant g. Titan Rudolf. Kmetka mladina hoče izobrazbe kljub težkemu delu ob plugu. V njenem imenu je dal slovenskim književnikom zagotovilo, da bo bodočnost Prekmurja slovenska. Posebej je pozdravil g. Miško Kranjca kot vernega slikarja prekmurskih prilik in še posebej razmer na naši vasi.

V imenu gostov se je za pozdrave zahvalil pesnik Oton Zupančič. Rekel je, da danes živi slovenski književnik tudi za Prekmurje. Slovenski književniki bodo v bodoče še pogosteje prihajali med nas — ne samo brat in učiti, temveč spoznavati naše ljudstvo in njegove skrbi, da bodo lahko skupno z njimi dvignili glas za njegove pravice.

Govor pesnika Zupančiča in odziv sobotnega obiska v srcih prekmurskega ljudstva, zlasti mladine, so jamstvo, da je pot slovenskega ljudstva v Prekmurju resnično in za vedno skupna s potjo ostalega slovenskega naroda.

Tretji april je jasno pokazal, da sta naša, ravno tako Oton Zupančič iz Vinice v Beli krajini, Gorenjec Finžgar in mladi Ciril Kosmač iz Primorske — kot Miško Kranjec iz Velike Polane.

Klubu prekmurskih akademikov, kateremu se imamo zahvaliti za sobotno gostovanje, moramo ob tej priliki priznati, da je ostal zvest svoji osnovni misli, da morajo in morajo ljudje različnih naziranj in ver prav koristno sodelovati, če iščejo to, kar jim je skupnega, in ne tega kar jih razdvaja. Pozval je k sodelovanju takorekoč vse — od različnih društev in ustanov, do javnih delavcev in tako dal manifestaciji splošen pomen. Slovenski književniki so bili po njegovi zaslugi res gostje vseh. Recitacijski večer nam je bil od strani Pen-kluba organiziran v tem duhu. Na njem so složno recitali slovenski pisatelji najrazličnejših struj in nazorov — od duhovnika Finžgarja, do Miška Kranjca — vendar vsi dobri Slovenci. Včasih je Klub zaradi svoje mladostne temperamentnosti dajal povode za mnoga napačna razumevanja. Vendar ako bo delal v sobotnem duhu naprej in nam omogočil še več tako lepih manifestacij kot je bila sobotna, je lahko prepričan, da bo imel vso podporo soboške in prekmurske javnosti na svoji strani, kakor je imel v soboto.

Na naslov treh uradov in tisoč ljudi

Neka značilna slika za Soboto je postalo zbiranje naroda ob nedeljah in praznikih na križišču cest na Glavnem trgu in na trotoarjih. Je to prastara navada in važno mesto za obravnavanje vsakovrstnih važnih vprašanj. Vendar pa masa ljudi onemogoča promet. Brez dvoma je to najbolj frekventirano križišče prometa v Soboti in bi moralo biti prosto za promet. Pravi čudež je, da se ni zgodila še nobena nesreča.

Sobota napreduje vsak dan. Tako oviranje prometa v strogem centru mesta pa jemlje ugled prebivalstva pred tujci. Kviri pa tudi ugled treh uradov, ki so poklicani po zakonu, da

skrbijo za to, da so javne ceste vedno proste za neoviran promet.

Pričakujemo, da bo ta trojica uradov v naslednjih štirih nedeljah znala energično dopovedati tej masi ljudi, da je zbiranje in pomenkovanje na trgu ravnotako prijetno in nič manj važno, kakor na križišču treh cest.

Tradiciji mestnih navad primerno bi predlagali sledeči razpored dela (če bo potrebno, 4 nedelje zaporedoma):

1) Občinski bobnar naj na kratko razloži zadevo, in jo da na znanje,

2) takoj nato naj nastopijo čuvaji cestno policijskih predpisov in izpraznijo križišče, nadalje

3) da so trotoarji za hojo in ne za zborovanja, pa naj razloži publiki vedno odločna občinska policija.

O poteku tega zgodovinskega dogodka bo naš opazovalec poročal v naslednji številki.

Ponarejeni 1000 dinarski bankovci

Od poštne uprave smo dobili dopis, da so se pojavili v prometu ponarejeni tisočaki.

Falsifikati se poznajo po tem:

1.) Črke so na obeh straneh bolj debele od črk na pravem bankovcu. Posebno padajo v oči debelejšje črke v pristikah o ponarejenju.

2.) Številke v karakteristiki števil se prav tako razlikujejo, ker so tanjše, ožje in daljše.

3.) Zelo značilna je razlika risbe leve noge, ki kuka izpod obleke simbolične postave na zadnji strani bankovca, na kateri je podan na originalni risbi v modri barvi natančen okvir nohta, na velikem prstu pa v rjavi barvi osenčenje prsta, medtem ko je pri falsifikatu naznačen noht na skoro belem prstu kakor hruška. Zelo pada v oči in se dado tudi z golim očesom opaziti pri desni simbolični postavi poleg številnih nemočno reproduciranih detajlno siabo reproducirane ustnice, ki so izdelane na pravem bankovcu izredno fino, tako, da se zgornja in spodnja ustnica jasno vidi, a na ponarejenem bankovcu sta takorekoč samo nakazni.

4.) Barve na falsifikatu se nekoliko razlikujejo od barve na pristnem bankovcu, one so namreč vse bolj zamolkle. Posebno pada v oči barva besedila na prvi strani („plača donosiocu 1000 din“), ki gre skoraj na črno.

Po sporočilu notranjega ministrstva so imeli v prometu zaplenjeni ponarejeni tisočaki številko 189, serija P 0391, a pri ponarejevalcih so našli negativno ploščo 1000 dinarskega bankovca številka 180, serija C 0301.

Opozarjajo se stranke, da morajo pri predaji 1000 dinarskih bankovcev predati sprejemnemu uradniku tudi popis bankovcev po serijah in številkah.

POŠTNA UPRAVA.

„PUTNIK“ Maribor - Celje izleti z najudobnejšimi avtokari; — Blnkoštni spored: Rim 10 dni Din 2.400, Pariz (svetovna razstava) 15 dni Din 3.900, Póstojna (ogled jame) in Gorica 2 dni Din 300. — Društvena potovanja na Jadran (žel.) Crikvenica 11 dni Din 1.200, Rač 11 dni Din 1.250.

Po obisku Slovenskih književnikov

Sobota je doživela v soboto, dne 3. aprila veliko manifestacijo edinstva med prekmurskim ljudstvom in ostalo Slovenijo. Ta manifestacija je važna tem bolj zato, ker je popolnoma spontano privrela iz srca vseh in ker se je to zgodilo ob obisku slovenskih književnikov, ki so nam prišli brat svoja dela.

Književniki so se pripeljali popoldne ob 3. uri z vlakom. Brez posebne reklame se je zbralo na kolodvoru veliko ljudi, zlasti mladine. Prišli so tudi taki, o katerih navadno pravijo, da jih take prireditve ne zanimajo: soboški trgovci, obrtniki, tudi kmetje in delavci in kmetka mladina iz bližnjih vasi. „To je življenje“, je rekel Oton Zupančič, ko je stopil iz vlaka. Dekan ljubljanske medicinske fakultete dr. Šerko, pa kar po svoje: „Ježeš, koliko jih je!“ Saj so po hudomušnih izjavah gostov samih pričakovali na postaji dva dijaka in enega učitelja. Prvi je pozdravil goste v imenu soboške občine župan g. Hartner nato v imenu Kluba prekmurskih akademikov tajnik g. Cigüth. V imenu gostov se je zahvalil pesnik Zupančič. Nato so v spremstvu gospoda župana in akademikov odšli k Fafiku, kjer jim je občina priredila zakusko. Nato so si ogledali Soboto in se malo odpočili v hotelu.

Začetek recitacij je bil določen ob 8. uri zvečer. Toda še pred začetkom sta bili dvorana in galerija nabito polni. Bila je to prva prireditve v Soboti, na kateri so bili vsi točni in katere so se udeležili vsi sloji: Inteligenca, obrtništvo, kmetje, delavci in veliko mladine, šolske in kmetke, iz bližnjih in daljnih vasi. Slovenska beseda je združila ta večer vse.

Večer je odprl predsednik Kluba prekmurskih akademikov g. Jože Podlessek. Predstavil je goste kot ljudi, ki opisujejo življenje vseh nas in ki so vedno bili s svojim ljudstvom. Prvi so spoznali na oni strani Mure tudi skrbi in težave prekmurskega ljudstva in se zato pridružili takoj od začetka njegovi borbi za gimnazijo. Pozdravil je večer kot manifestacijo skupnosti med umetnikom in ljudstvom, med prekmurskim ljudstvom in veliko slovensko skupnostjo. Uvodni referat k recitacijam je imel gospod Franc Koblar. Govoril je o pomenu slovenske kmetke besede v preteklosti in povdaril, da je tudi Prekmurje ostalo slovensko zato, ker je prekmurski kmet verno čuval slovensko besedo, čeprav je bila povsod izven njegovega doma preganjena. Govoril je o delu naših Kizmičev, duhovnih in prosvetnih pisateljev in njih pomen za narodno zavest, ki je močnejša od vse politič-

ne meje in ki mora nekoč zbrati vse Slovence. Prikazal je pomen in delo vsakega od gostov posebej. Nato so recitali po vrsti: Oton Zupančič, Franc Finžgar, Edvard Kocbek, Miško Kranjec, Ciril Kosmač, Pavel Golla in Fran Albrecht. Govoriti posebej o recitacijah je odveč. Samo oni, ki je bil prisoten, je mogel odnesti pravo sliko s seboj, da so jih poslušalci razumeli, so pokazali obrzi in oči vseh prisotnih in navdušeno ploskanje. Kdo je mogel bolje izprašati našo vest in nam pokazati vse trpljenje slovenske zemlje — a obenem dati upanje v boljšo bodočnost slovenskega naroda, kot slovenski književniki na tem večeru. Večer je potrdil, da slovenski književniki ne beže od težkih vprašanj, ki zadevajo slovenski narod. Pokazal je, da je slovenska beseda ravno tako, če ne še bogatejša, kot govorice velikih narodov, in da smo s svojo književnostjo, če ne po obsegu, kvalitetno enakovredni.

Po recitacijskem večeru so se gostje udeležili družabnega večera pri Fafiku. Tako so imeli priliko po bližje spoznati zastopnike soboške javnosti. Na večeru je v daljšem govoru pozdravil književnike kot goste vseh Prekmurcev akademik g. Jože Tivadar. Podal je sliko razmer v katerih danes živi prekmursko ljudstvo. Glavno vsebino referata pa je tvorilo vprašanje čim ožjega sožitja med ljudstvom na tej in na oni strani Mure. Tudi po osvoboditvi je prekmursko ljudstvo naletelo na nerazumevanje, kar je s pojavom svetovne krize tuja propaganda spretno izrabljala. Pri tem pa ni imela sreče, kar je velika zasluga kulturne Slovenije, ki je razumela in smatrala za svoje tudi težave in skrbi prekmurskega ljudstva. Najvidnejše je to pokazala pri akciji za popolno gimnazijo v Soboti. Največjo garancijo za popolno zlitje in razumevanje med prekmurskimi množicami in ostalo Slovenijo vidi prekmurska mladina v tem, da slovenska javnost na oni strani Mure sprejme kot svoje, tudi vse zahteve prekmurskega ljudstva in da se skupno z njim bori za njihovo uresničenje. Nato je pozdravil goste narodni poslanec soboškega sreza gospod Josip Benko. Potrjujoč besede svojega predgovornika, gospoda Tivadarja, o nerazumevanju prekmurskih prilik na oni strani Mure, je govoril nato o lepi prekmurski besedi in želel, da bi tudi iz Prekmurja izšlo mnogo književnikov. Ponosen je, da imamo danes med nami že enega, to je g. Miška Kranjca, ki je prišel recitirat z drugimi vrhovi sodobne slovenske književnosti. Prosil ga je, naj piše pridno še naprej in naj pri tem ne pozabi na mnoge lepe slo-

DOMAČE VESTI

Murska Sobota:

— **Navijačem SK Mure!** V nedeljo, dne 25. t. m. igra SK Mura prvenstveno nogometno tekmo v Dolnji Lendavi. Tekma bo odločila, da li bo prišel naš zastopnik v prvi razred. Vsled tega organizirajo navijači Mure izlet v Dolnjo Lendavo, da s svojim „drukanjem“ pripomorejo svojim ljubljencem k zaželjenemu cilju. Potrebne informacije da g. Norčič Ludvik. Voznina bo minimalna!

— **Podružnica Kola jugoslov. sester** v M. Soboti priredi proslavo „Materinskega dneva“ v soboto, dne 1. maja ob 8 uri zvečer in v nedeljo, dne 2. maja ob 10. uri predpoldan za šolsko mladino v Sok. domu. Cenjeno občinstvo iskreno vabimo na proslavo, katera ima dobrodelen namen. Pobirali se bodo prostovoljni prispevki. Odbor.

— **Sočani in prijatelji društva Soče!** V soboto, dne 24. aprila bo ob 8. uri zvečer pri g. Benkiču članski sestanek. — Odbor.

Puconci

— **Evang. farno žensko društvo** je imelo minulo nedeljo, dne 18. t. m. svoj VI redni letni občni zbor, pod predsedstvom gospe Ratkajove. Udeležba je bila polnoštevilna ter je zborovanje poteklo v najlepšem redu, cilju in namenu primerno. Med drugim se je sklenilo, da se podaljša železobetonska ograja na stroške društva, da se tudi letos prispeva za „Gustav Adolfa društvo“ znesek od Din 400, parkirali se bo del cerkevnega prostora, to je novo kupljen vrt, da se nakupi olje, s katerim se namažejo tla ispod sedeži v cerkvi itd. Pri volitvah je bil izvoljen star odbor ter je sprememba samo pri tajnici. Namesto poštarice Bajalove-Kuhar, ki se namerava odseliti, se je izvolila za tajnico g. Jonašova, soproga kateheta.

— **Osnavlja se Občinski odbor „Rdečega križa“.** Dosedaj se je prijavilo 24 članov in tozadevni ustanovni občni zbor se vrši v nedeljo, dne 25. aprila ob 8. uri. Člani se še nabirajo.

— **Sadjarsko in vrtnarsko društvo** je v nedeljo, 18. aprila imelo svoj ustanovni občni zbor. Za predsednika je bil izvoljen g. Titan, šolski upravitelj, za tajnika pa g. Sosič, učitelj.

— **Gostilniške obrt,** po umrlim Kološa Miklošu, nadaljuje vdova, Kološa Franciška, ki je tozadevno dovoljenje že prejela.

— **Pokopališče,** ki služi za kraje Puconci in Gorica, se urejuje. Popolna in radikalna preureditev, kakor bi bilo to želati, je zaenkrat nemogoča, ker je bil nered na najvišji stopnji. V kolikor pa se je dalo in se da, pa se naredi. — Pokopališče se parcelira, radi vrtnega reda pri pogrebih, z širokimi cestami vzdolž in povprek, med grobovi pa so ozkejšje poti. Stara zanemarjena ograja se je izkličila ter na novo zasadila na treh

straneh z smreko, četrta stran ograje pa bo iz žične mreže, v dolžini kakih 150 metrov. Glasom snujočega se občinskega pravilnika za pokopališča, bo vpeljan v celi občini enoten pogrebni red, pod nadzorstvom posebnih krajevnih pokopališčnih odborov.

— **Gradbeno komisijski ogled,** občine in želj. uprave, glede dovoljenja za zgradbo farnega gospodarskega poslopja, se je vršil dne 20. aprila t. l. na licu mesta. Na podlagi sporazuma se dovoljenje izda ter se z zgradbo v kratkem začne.

— **Sprememba v osebi žel. postaje** vodje se je izvršila dne 14. aprila ter je vodstvo postaje s 15. aprilom definitivno v rokah nove osebe.

Gornja Lendava:

— **Ceste se urejujejo.** Zadnje dni se popravljajo, urejujejo in navažajo občinske ceste. Te dni se bo pričela tlakovati najvažnejša dovozna cesta skozi naš kraj. To je cesta od marca do gasilskega doma. Kakor smo slišali, bo delo strokovno izvedeno, tako da bo cesta dobila pravilno obliko in stalno trpežnost. S tem bomo rešeni naše največje sramote.

— **Nova poslopja se obetajo.** Šušlja se, da bo v tem letu „zraslo“ v našem kraju precej novih stavb. Stavbne parcele se ponujajo, prodajajo in kupujejo. Najmanj tri reprezentativne stavbe gotovo dobimo. Veselimo se jej podjetnosti, ki bo prinesla vaščanom delo in zaslužek, kraju pa lepoto.

— **Cesta zasuta.** Radi stalnih nalivov je velik plaz zemlje zasul bano-vinsko cesto, ki pelje od nas proti Bodoncem. Po sedem dnevem delu je bila cesta zopet očiščena.

— **Uspelo čebelarstvo predavanje.** Čebelarstvo predavanje, ki ga je izvedel zadnje nedeljo tuk. zdravnik g. dr. Lukman, je dobro uspelo. Pred zdravnikovim čebeljakom se je zbralo lepo število (skoraj preveč) čebelarjev, ki so z zanimanjem sledili predavanju. Na pobudo predavatelja se bo osnovalo čebelarstvo društvo, kajti minimalno število članov se je že prijavilo. Čas in kraj prihodnjega predavanja objavimo.

DOPISI:

— **Bakovci.** Čitali smo v Vašem listu kako opisujete delovanje bivšega našega šolskega upravitelja g. Deškoviča Milana. Ta gospod res zasluži za svoje nesebično delovanje za našo vse priznanje. Toda dopisnik ni bil objektiven, ko je v svojem dopisu omenil, da je po odhodu g. Deškoviča društveno življenje pri nas nehalo. Po odhodu g. Deškoviča je namreč prevzel vodstvo vsega društvenega delovanja učitelj g. Stanič Ivo, ki je v vsakem pogledu vreden naslednik svojega prednika. G. Stanič, kot vnet godbenik, je našo gasilsko godbo z rednim vežbanjem izpopolnil in uživa pri vaščanih tudi v pogledu raznovrstnih predavanj vse zaupanje in najboljšo oceno. Čeravno prihaja g. Deškovič

iz bližnje Sobote tu in tam v svojem prostem času za par ur k nam in čeravno želimo njegovega povratka, se nam naša želja ne bo uresničila, ker je g. Deškovič med tem kupil v Soboti zemljišče, na katerem si misli postaviti svoj dom in radi šolanja svojih otrok, tudi družino za stalno priseliti v Soboto. Vedno pa ga bomo imeli v najboljšem spominu in mislimo, da nas tudi on ne bo pozabil.

— **Gerlinci.** Pred kratkim je pri nas in v sosednjih vaseh silno deževalo. Pravijo, da se je utrgal oblak. Voda je iz hribov in gričev v veliki množini z vso silo prihrumela navzdol in odnesla s seboj veliko rodovitne zemlje ter povzročila prizadetim posestnikom občutno škodo. Razruvala in zasuila je tudi poti, ki so danes na več mestih neuporabne in silno blatne.

— **Vadarci.** Pridna gospodinja gospa Vučak Marija si je pri nas sezidala lepo poslopje, v katerem bo 2. maja 1937 odprla gostilno.

— **Žetev smrti.** V Tešanovcih je umrl Vitez Matija, posestnik. S svojim poštenim in marljivim življenjem, je dočakal častitljivo starost 82 let. Možu pošteniaku bodi ohranjen časten spomin, njegovim ostalim pa izrekamo naše iskreno sožalje.

— **Ivanci.** V vasi Ivancih bi se skoro pripetila nesreča posestnici Agi Vogrinec. Med tem ko je ona mesila kruh, je njena krava iz paše zašla na glavno pot, ki je stalno vsa pod vodo in bi kmalu utonila. Z veliko težavo se je kmetom z rjuhami in predpasniki posestnice Vogrinec, posrečilo kravo izvleči iz globoke vode in jo rešiti. Ta vas je znamenita v tem, da skoro pri malem deževju je cela glavna pot vasi neuporabna in kdor ima opravka v šoli, pride tja samo po stranskih stezah in po kmetskih dvoriščih.

— **Tešanovci.** V občinski seji, ki se je vršila preteklo nedeljo, se je med drugim tudi sklenilo poprava občinske poti Moravci—Mlajtinci—Ivanci. Za razna občinska dela je prejela občina od cestnega odbora 7000 dinarjev, vsled česar pričakujemo, da se čimprej prične s popravo potov. Osebito cesta Moravci—Mlajtinci je potrebna temeljitega popravila, sicer pa bi z delom prišli deloma na svoj račun tudi brezposelni in siromaki, ki jih imamo tudi v naši občini v izobilju.

— **Duhovništvo.** Za župnika v Velikih Dolencih je postavljen pater č. g. Horvat Egidius, ki se je pred kratkim vrnil iz Amerike. Dosedanji kaplan v Velikih Dolencih, č. g. Gomboc je premeščen v Gornjo Lendavo. Iz Gornje Lendave v Prevalje je premeščen kaplan č. g. Škraban. Kaplan na Prevaljih č. g. Škafar pa je nastopil bolezenski dopust.

— **Mali Dolenci.** Naša jesenska setev, kakor menda povsod drugod, radi mrzlega vremena, zelo počasi raste. Poleg tega pa še prihajajo na njive po gozdovih iz Madžarskega jeleni in srne, ki nam sproti objedo posevke. Mehke njive je ta, sicer lepa divjačina, vse potlačila in popasla. Velikokrat se ob ranem svitu opazi

Vsem občinskim uradom!

Nova „Ubožna spričevala“ se dobijo v trgovini HAHN I. v Murški Soboti.

krdele jelenov in srn, ki se site mirno vračajo iz polja v šumo in potem neovirano čez državno mejo na madžarsko. Tako se godi tudi kmetovalcem sosednje vasi Hodoš. Kdo nam bo povrnil to škodo? Opozorjamo lovške zaupnike, da bodo ob določenem času, napravili svojo dolžnost.

— **Iz Goriškega kota.** Oddaljeni smo od središča našega sreza. Dolge, blatne in slabe poti nam ovirajo prihod k našim oblastvom in drugim osebam radi raznih opravkov in nasvetov. To in večkrat tudi naša neiznajdljivost nas sili, v raznih manj pomembnih zadevah naslanjati se na domačo inteligenco, ki nam je po svojih močeh vedno naklonjena. Toda med njimi se je našel človek, ki si pusti vsako malenkost — nasvet ali napravo prošnje z par vrsticami, prav dobro plačati, iz previdnosti ne z denarjem, ampak z blagom. Ali je to značajno?

— **Nekaj stvarnega.** V našem podeželju obstoje velike potrebe nasvetov siromašnemu narodu, pa tudi iskrena in stvarna vodstva raznih gospodarskih in socialnih ustanov. Povsod, pa tudi v najrevnejših, oddaljenih krajih se najdejo ljudje, ki se bavijo z dajanjem nasvetov ter po svoji sposobnosti nudijo potrebnim pomoč in vodijo razne ustanove. Pri tem se pa opaža velika razlika med posamezniki. Vsako delo v prid naroda je hvale vredno, prihaja pa do pravilnega izraza le tedaj, če je nesebično, če to ne, pa vsaj ne oderuško. Izmed mnogih gospodov na našem podeželju poznamo v tem oziru delovanje šolskega upravitelja g. Antauerja na Tišini. Ta vsestransko izobražen upravitelj, ki se bavi tudi z gospodarstvom in vzorno čebelorejo, je svojim občanom z dobrimi nasveti vedno brezplačno na razpolago. Domača posojilnica, katere voditelj in ustanovitelj je g. Antauer, ni pod zaščito in uživa popolno zaupanje vlagateljev, kar je, v primeri z drugimi posojilnicami, le redek slučaj v današnjem času.

— **Petanjci.** Trajno deževje nam je zelo neprijetno. Poti po vasi, ki obstoje iz treh naselbin in se razprostirajo od Tišine do avstrijske meje, so blatne. Vsled velikih padavin se je Mura tudi letos razlila čez obrežja, poplavlila polja in travnike ter povzročila posestnikom veliko škodo. Vsled visoke vode je bil promet na brodu ponovno ustavljen in je bilo mogoče dospeti v sosednje zdravilišče Radenci le z čolnom. O nameravani regulaciji reke Mure pri nas, smo že večkrat čitali, toda ostalo je le pri tem. Voda si nemoženo napravlja postranske rokave in odnaša rodovitno zemljo. Vsi se veselimo nameravani gradnji mostu čez Muro in upamo, da se bo s delom, po tolikem obečavanju in predpripravi, vendar le začelo. Na obali reke v Gor. Petanjcih obstoji ena zapornica, ki je bila napravljena zato, da brani dotok vode iz reke na bližnje travnike in polja. Toda zapornica je vsled obrabe že več let neuporabna in tako teče voda skozi zapornico nemoteno na precej obširno rodovitno zemljišče. Nujno je potrebno, da se zapornico popravi in nadaljno škodo, ki je voda na tem mestu napravila, zmanjša. Mislimo, da bi bila dolžnost občine zanimati se za popravo zapornice.

LOVSTVO

Obveščamo vse tovariše lovce, da se bo 26. in 27. aprila 1937 na sreskem načelstvu v Prelogu vršila dražba lovišč 7 občin preloškega sresa. Pogoji so pri našem društvu vsaki čas na vpogled.

KMETIJSTVO

Konjereja.

(Nadaljevanje.)

Zrebe in njegova vzgoja.

Kobila dobi po žrebenju enkrat ali dvakrat pijačo z otrobmi ali ovseno moko, kot že omenjeno v prejšnjih poglavjih. Zjutraj po žrebenju pa se ji že lahko poklada navadna krma, na kakoršno je že bila poprej navajena, toda ne več pa tudi ne manj kot poprej. Ta krma mora pač biti dobre kvalitete in zdrava. Začne se že lahko pokladati suha deteljica, če se že ni pred žrebenjem. Konjem pa se najda le detelja prve košnje, poznejše košnje ne prijajo konjem, so pa dobre za krave. V nekaterih krajih dajejo kobilam ponoči v jasle ovseno slamo, katero prav rade žrejo.

Žrebe pa se preživijo prve tedne z maternim mlekom. Seveda mora dobiti tudi mezdro, to je prvo mleko, ki je

tako sestavljeno, da očisti čreva smolnatih snovi, s katerimi so čreva novorojenčka napolnjena. Čreva se morajo teh snovi očistiti kmalu po porodu. Ako se ne očisti, se žrebe npenja in krivi, drži rep pokoncu, tiska, pa le ničesar ne iztisne. Žrebe je žalostno, leno in zaspano. V tem slučaju se mora žrebeta klistirati. Gu mijasta cev z lijakom (trajterom), kakoršna je popisana v enem od zadnjih poglavij, je pri tem neobhodno potrebna. Klistira se mlačna voda, kateri je primešano jedilno ali laneno olje, po par žlic na liter. Če pa dobi žrebe prvo mleko, te procedure ne bo treba, zato pa je neodpušljiva neumnost, če se ravno to mleko pomolze na tla, mesto, da bi se ga dalo žrebetu posesati.

(Nadaljev. sledi.)

Večje posestvo v trgu na Dolenjskem se proda skupno ali posamezno. Več v upravi lista.

Sprejem v službo **mesarskega pomočnika**, ki je izvežban v nakupovanju živine in zanesljiv. Službo lahko nastopi takoj. Naslov se poišče v Prekmurski Tiskarni, M. Sobota.

Vajenec

se takoj smeje v gostilni Sapač Ludvika v Beltincih.

Vajenec

pekarske obrti se takoj sprejme pri VIDENŠEK pekaru v M. Soboti.

Iz delovanja Združbe trgovcev v Murški Soboti.

VABILO

na XVI. redno skupščino, ki se vrši v soboto, dne 1. maja 1937 ob pol 10. uri dopoldan v veliki dvorani „Sokolskega doma“ v Murški Soboti.

Dnevni red:

1. Otvoritev skupščine in poročilo predsednika.
2. Poslovno poročilo tajnika za l. 1936.
3. Blagajniško poročilo za l. 1936.
4. Poročilo nadzornega odbora.
5. Sklepanje o proračunu za l. 1937.
6. Sklepanje o eventuelnem pristopu k Zvezi trg. združenj dravske banovine.
7. Samostojni predlogi.
8. Slučajnosti.

Če skupščina ob določeni uri ne bi bila sklepčna, se vrši eno uro pozneje druga skupščina z istim dnevnim redom in na istem mestu, ki sklepa pravnoveljavno brez ozira na število navzočih članov (člen 16 pravil).

Skupščina sme sklepati le o predmetih, ki so na dnevnem redu ali ki so jih poedini člani prijavili vsaj tri dni pred zborovanjem pismeno upravi združbe (člen 17 pravil).

Ako se skupščine kateri član ne udeleži ali ne predloži tri dni pred zborovanjem pismene upravičbe z tehtnimi razlogi, se njemu predpiše globa: in to za člane stanujoče v Murški Soboti Din 50.-, za vse ostale Din 20.-.

Zapisnik zadnje redne skupščine se na tej skupščini ne bo čital, ker je bil objavljen v tedniku „Murska Krajina“ števil 21-28 letnik 1936 ter vsem članom dostavljen, je pa tudi na razpolago vsem članom v pisarni Združbe. Istotako je razpoložen obračun Združbe za leto 1936 vsem članom od dne 15. aprila do dneva skupščine.

Murska Sobota, dne 15. aprila 1937.

ČEH FRANC l. r.

predsednik

Združbe trgovcev za srez M. Sobota v Murški Soboti.

Lepa zmaga SK Mure.

MURA — GRADJANSKI 4:0 (2:0)

V nedeljo se je zbralo na stadionu, v kljub slabemu vremenu, številno občinstvo, da gleda odločilno tekmo mariborskega drugega razreda. Tekma je bila za Muraše izredne važnosti, saj bi z morebitnim porazom izgubili vse nade za prvenstvo, z zmago bi pa poslali najresnejši kandidati za vstop v prvi razred LNP-a. Tega so se zavedali vsi igralci ter so zbrali vse sile, da bi dosegli za svoje barve zaželjeno zmago.

Domačini so že v prvih minutah prešli v napad ter so neprestano ogrožali nasprotnikova vrata. Ustvarili so si mnogo zrelih situacij, vendar pa jih je spremljala v odločilnem trenutku izredna smola. Preteklo je 24 težkih minut brez zgoditka. Šele tedaj je po lepi kombinaciji dosegel Berden vodstvo za domače

1:0.

Do konca polčasa so ostali domačini v premoči in tik pred odmorom je spravil Turk žogo v nasprotnikova vrata

2:0.

Po odmoru je igrala Mura zelo previdno ter je polagala glavno paznjo na obrambo. Vkljub temu je Turk povišal razmerje na

3:0.

In nekaj minut pred zaključkom je postavil Kardoš končni rezultat

4:0.

Muraši so v nedeljo zaigrali zelo požrtvovalno ter so zmago navdse zaslužili. Vsi deli moštva so bili odlično razpoloženi ter so daleko prekašali svoje nasprotnike. Moštvo ni imelo slabe točke ter je tvorilo homogeno celoto. Ožja obramba, z odličnim jandlom na čelu, je že v prvi minuti vse nasprotnikove napade. Prav agilna je bila kriljska vrsta, kjer nam je pripravil zlasti Čagra n prijetno presenečenje. Vedno nevaren pa je bil napad, ki je znal ustvariti pred nasprotnikovim golom veliko število zrelih šans in kar je še važnejše, je znal te šanse tudi izrabiti in zabit 4 res lepe zgoditke.

Čakovčani so postavili sicer tehnično dobro moštvo, ki pa ni bilo kes dobro razpoloženim Murašem. Rezultat odgovarja poteku igre.

Sodil je objektivno in zelo dobro g. Mrdjen iz Ljubljane.

Z nedeljsko zmago je prišla Mura zopet na prvo mesto prvenstvene tabele. V kolikor bo preostale tekme proti Lendavi, Dravi in Slaviji dobila, bo to lepo pozicijo tudi ohranila. Upamo, da se bodo naši sportniki zavedali svoje dolžnosti ter bodo priborili za prekmurski sport nov uspeh.

Ostale prvenstvene tekme:

v Lendavi: Lendava—Ptuj 3:2,

v Ptuj: Slavija—Drava 4:2.

Prvenstvena tabela je sledeča:

1. Mura	7	6	0	1	39:9	12
2. Gradjanski	7	6	0	1	23:12	12
3. Lendava	7	4	1	2	24:19	9
4. Drava	7	2	0	5	13:42	4
5. Ptuj	7	1	1	5	9:21	3
6. Slavija	7	1	0	6	10:23	2

V nedeljo igrajo v Lendavi: Mura—Lendava, v Čakovcu: Slavija—Gradjanski, v Ptuj: Drava—Ptuj.

Za Prekmurje iščemo agilne ZASTOPNIKE

za prodajo koles in šivalnih strojev. Pošudbe na upravo lista Murska Krajina pod šifro „Tovarna“.

Kdor želi kupiti AVTO naj kupi voz znamke

ADLER

Najboljši
Najelegantnejši

Najbolj ekonomičen
Najsolidnejši

Na dan 30. aprila t. l. se vrši

prostovoljna dražba

posestva Ho vat Ivana in Bele iz Nemšavcev, in sicer vseh zemljiških parcel ležečih v k. o. Vaneča in Nemčavci, torej izvzemši hiše in funduša v Nemčavcih. Za parcele v Vanečah se vrši prodaja ob 9. dopoldne v gostilni Šavel v Vanečah, za parcele v Nemčavcih pa ob 3. popoldne v gostilni Horvat v Nemčavcih. Dražbene pogoje je mogoče vpogledati v pisarni

dr. Vadnala v M. Soboti in pa na dan dražbe na licu mesta.

Posl. št. J. 1052/36.

Dražbeni oklic

Dne 20. maja 1937. ob 10. uri bo pri tem sodišču v sobi števil 18. dražba nepremičnin: hiše, njiv in travnikov.

Zemljiška knjiga: Gerlinci 1/2 vl. št. 14, 85, 220, 319; 1/4 vl. št. 416 in cel. vl. št. 377.

Cenilna vrednost: 42 990 Din.

Vrednost pritliklin: 1700 Din.

Najmanjši ponudek: 28 659 Din.

Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe so priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogla uveljaviti glede nepremičnin, v škodo dražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Sresko sodišče v Murški Soboti, odd. IV., dne 9. IV. 1937.

Posl. št. J. 303/36.

Dražbeni oklic

Dne 20. maja 1937. ob 9. uri bo pri tem sodišču v sobi števil 18. dražba nepremičnin: gozd in njiva.

Zemljiška knjiga: Gor. Lendava vl. št. 203.

Cenilna vrednost: 13 822 Din.

Najmanjši ponudek: 9214 D. 60 p.

Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe so priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogla uveljaviti glede nepremičnin v škodo dražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Sresko sodišče v Murški Soboti, odd. IV., dne 5/4. 1937.